

3.2.2015

Eduskunta
Hallintovaliokunta
hav@eduskunta.fi

HE 20/2014 VP - HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE AMPUMARATALAIKSI SEKÄ LAEIKSI AMPUMASELAIN JA ERÄIDEN SIIHEN LIITTYVIEN LAKIEN MUUTTAMISESTA

Ampumaratalaki

Kumotaan vanhentunut Venäjän vallan aikainen sääntely.

Luokitellaan ampumaradat

1. vähäisiin ampumaratoihin
 - laukausmäärä alle 10 000 vuodessa
 - ilmoitusmenettely perustettaessa
2. ampumaratoihin
 - laukausmäärä yli 10 000 mutta alle 300 000 vuodessa
 - lupamenettely perustettaessa
3. ampumaurheilukeskuksiin
 - useiden ampumaurheilulajien ratoja
 - laukausmäärät yli 300 000 vuodessa
 - lupamenettely perustettaessa

Edellytetään radoilta järjestyssääntöä ja vastuuhenkilöä.

Arvioidaan ampumaseuran, muun yhteisön tai yksityishenkilön sopivuutta ampumaradan ylläpitämiseen.

Esityksellä ei ole vaikutusta tilapäisten tilaisuuksien järjestämiseen tai ampumiseen omalla maalla muita vaarantamatta.

Ampumaratojen säilymisen turvaamiseksi esitetään maakuntien liitoille velvoitetta laatia ja pitää ajan tasalla kehittämissuunnitelmia, joissa esitetään arvio maakunnallisten ampumaurheilukeskusten ja muiden ampumaratojen riittävästä määrästä ja sijoitustarpeesta.

Ehdotetulla ampumaratoja koskevalla sääntelyllä pyritään radan käyttäjien ja radalla tai sen läheisyydessä oleskelevien muiden henkilöiden turvallisuuden ylläpitämiseen ja parantamiseen. Ylläpitäjän tai tämän taustahenkilöiden sopivuuden arviointi liittyy olennaisin osin tämän tavoitteen saavuttamiseen.

3.2.2015

Ampuma-aseiden säilytys

Aseiden säilyttämiseen ehdotetaan muutosta siten, että ampuma-aseita ei voisi enää säilyttää purettuna ja kätkeytyneenä ilman, että jokin aseeseen osista on lukitussa paikassa tai lukittuna.

Jos säilytettävänä on erityisen vaarallisia ampuma-aseita tai enemmän kuin viisi asetta mitä tahansa tyyppiä tai toimintatapaa, ne tulisi säilyttää turvakaapissa tai poliisiin hyväksymässä säilytystilassa. Voimassa olevassa laissa turvakaappisäilytystä tai säilyttämistä poliisiin hyväksymissä tiloissa edellytetään vain erityisen vaarallisilta ampuma-aseilta sekä laissa luetelluilta asetyypeiltä silloin kun niitä on säilytettävänä yli viisi kappaletta.

Ampuma-aseen kaupallinen säilyttäminen olisi mahdollista ase-elinkeinon harjoittamisen muotona.

Ampuma-aseen väliaikainen säilyttäminen määriteltäisiin laissa. Voimassa oleva laki jättää runsaasti tulkinnanvaraa esimerkiksi metsästys- ja kilpailumatkoilla tapahtuvalle aseiden säilytykselle.

Lääkäreiden ilmoitusvelvollisuus

Voimassa olevassa laissa lääkäreillä on aina velvollisuus ilmoittaa sellaisesta henkilöstä, jota he pitävät sopimattomana pitämään hallussaan ampuma-aseita.

Esityksessä velvollisuus koskisi ensinnäkin tapauksia, joissa lääkäri on mielentilatutkimuksessa, vaarallisuusarviossa tai muussa oikeuspsykiatrisessa tutkimuksessa todennut henkilön itselleen tai toisille vaaralliseksi. Toinen tilanne olisi, kun henkilö on otettu tahdosta riippumattomaan psykiatriseen hoitoon, jonka perusteena on itsemurhayrityksen jälkeen tehty arvio mielisairaudesta aiheuttamasta vakavasta vaarasta hoitoon otetun tai sivullisten terveydelle tai turvallisuudelle ja sitä kautta sopimattomuudesta pitämään hallussaan ampuma-aseita.

Poliisilla olisi oikeus säilyttää sille tehtyjä ilmoituksia kolmen vuoden ajan. Tällä hetkellä poliisi hävittää sille tehdyt ilmoitukset, jos ne eivät anna aihetta jatkotoimenpiteisiin. Mahdollistamalla ilmoitusten säilyttäminen vältetään tilanne, jossa henkilö pystyy hakemaan lupaa ampuma-aseille pian vastaanotolla käynnin jälkeen, jolloin poliisilla ei ole enää tietoa henkilön soveltumattomuudesta.

Ehdotetulla sääntelyllä pyritään ensisijaisesti ampuma-aseen hallussapitoon sopimattoman henkilön samoin kuin hänen lähipiiriinsä kuuluvien henkilöiden hengen ja terveyden suojelemiseen. Poliisilla olisi mahdollisuus arvioida hakijan soveltuvuutta enintään kolmen vuoden ajan sille toimitetun ilmoituksen perusteella kun tällä hetkellä tätä mahdollisuutta ei pahimmassa tapauksessa ole ollenkaan. Poliisi ei voisi käyttää ilmoitusta muuhun tarkoitukseen kuin aseiden hallussapitolupaa koskevan hakemuksen käsittelyyn. Siten ilmoituksen käytössä noudatettaisiin tiukasti käyttötarkoitussidonnaisuuden periaatetta. 3. lakiehdotuksen 10 §:n 2 momenttiin ehdotetun lisäyksen mukaan ampuma-aseilmoitusten tietoja saisi tallettaa poliisin hallintoasiain tietojärjestelmiin vain niin, että tieto ilmenisi ainoastaan henkilöä koskevaa aselupatietoa käsiteltäessä. Tiedon käsittely ei siten olisi mahdollista niitä muita tarkoituksia varten, joihin arkaluonteisia tietoja muutoin voidaan henkilöiden tietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain mukaan käyttää.

Säilytettäväksi ehdotetut tiedot eivät käsittäisi potilaan yksilöityjä diagnoositietoja tai muutoinkaan yksityiskohtaisia tietoja tämän terveydentilasta. Kyse olisi vain lääkärin arviosta siitä, että henkilö olisi sopimaton pitämään hallussaan ampuma-asetta tai eräitä siihen liittyviä välineitä.

3.2.2015

Ilma- ja jousiaseet

Voimakkaat ilma-aseet, joiden teho on lähellä ampuma-aseita, ehdotetaan otettavaksi sääntelyn piiriin. Voimakkaaksi ilma-aseeksi katsottaisiin ilma-ase, jonka piipun pienin kaliiperi on yli 6,35 mm ja joka on tarkoitettu ampumaan metalliluotia.

Luvittamisessa noudatettaisiin ilmoitusmenettelyä tilanteissa, joissa hakijalla on ennestään lupa ampuma-aseen hallussapitoon. Muiltakin osin kyseessä olisi kevennetty menettely.

Ehdotettu sääntely koskisi ainoastaan teholtaan varsinaisia ampuma-aseita vastaavia ilma-aseita. Tällaiset aseet ovat väärin käsiin joutuessaan lähes yhtä vaarallisia kuin ampuma-aseetkin.

Poliisitarkastaja

Seppo Sivula

Jakelu

Eduskunnan hallintovaliokunta

Tiedoksi

Ministeri Räsänen
Kansliapäällikkö Nerg
Valtiosihteeri Anttoora
Erityisavustaja Mattila
Erityisavustaja Kalmi
Annamajja Vihervirta, Anja Sademies, Riitta Joensuu, Tiina Landström
Oikeusyksikkö (oikeus@intermin.fi)